

Vec C-304/21

**Zhrnutie návrhu na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 98 ods. 1
Rokovacieho poriadku Súdneho dvora**

Dátum podania:

12. máj 2021

Vnútroštátny súd:

Consiglio di Stato

Dátum rozhodnutia vnútroštátneho súdu:

23. apríl 2021

Odvolateľ:

VT

Odporcovia v odvolacom konaní:

Ministero dell'Interno

Ministero dell'interno - Dipartimento della Pubblica
Sicurezza - Direzione centrale per le risorse umane

Predmet sporu vo veci samej

Zrušenie alebo zmena, po predbežnom odklade vykonateľnosti, rozsudku Tribunale amministrativo regionale per il Lazio (ďalej len TAR del Lazio; regionálny správny súd pre Lazio) so sídlom v Ríme, č. 2672/2020, zamietajúceho žalobu, ktorú podal pán VT s cieľom zrušiť oznámenie o výberovom konaní č. 333-B/12H.27.19 z 2. decembra 2019, ktorého predmetom bola verejná súťaž na základe titulov a skúšok na pridelenie 120 miest komisárov štátnej polície (ďalej len „oznámenie z 2. decembra 2019“), ako aj vyhlášky Ministero dell’Interno (ministerstvo vnútra) č. 103 z 13. júla 2018 (ďalej len „vyhláška ministerstva č. 103/2018“), implicitného rozhodnutia o nepripustení pána VT do uvedenej verejnej súťaže a akéhokoľvek ďalšieho aktu, ktorý tieto akty predpokladajú, anticipujú, ktorý je s nimi spojený alebo je ich dôsledkom.

Predmet a právny základ návrhu na začatie prejudiciálneho konania

Zlučiteľnosť legislatívneho dekrétu č. 334/2000 s európskou právnou úpravou týkajúcou sa zákazu diskriminácie na základe veku, najmä so smernicou 2000/78/ES. Tento dekrét totiž pri úprave postavenia komisára štátnej polície zavádza s výhradou určitých výnimiek na účasť na príslušnom verejnom výberovom konaní vekovú hranicu 30 rokov.

Článok 267 ZFEÚ

Prejudiciálna otázka

Majú sa smernica Rady 2000/78/ES z 27. novembra 2000, článok 3 ZEÚ, článok 10 ZFEÚ a článok 21 Charty základných práv Európskej únie vykladať v tom zmysle, že bránia vnútroštátnej právnej úprave obsiahnutej v legislatívnom dekrete č. 334/2000 v znení zmien a v právnych predpisoch nižšej právnej sily, ktoré prijalo Ministero dell’Interno (ministerstvo vnútra), stanovujúcej vekovú hranicu tridsiatich rokov na účasť na výberovom konaní na miesta komisárov štátnej polície ako úradníkov v štátnej službe s kariérnym postupom?

Príslušné ustanovenia práva Únie

Článok 21 Charty základných práv Európskej únie.

Článok 3 Zmluvy o Európskej únii.

Článok 10 Zmluvy o fungovaní Európskej únie.

Závery predsedníctva Európskej rady z Helsínk z 10.-11. decembra 1999, ktoré v bode 40 uvádzajú: „Členské štáty by pri vykonávaní reformy trhu práce mali venovať osobitnú pozornosť“ najmä „celoživotnému vzdelávaniu a rovnakým príležitostiam pre mužov a ženy“.

Smernica Rady 2000/78/ES z 27. novembra 2000 (ďalej len „smernica 2000/78/ES“): predovšetkým odôvodnenia IX, XI, XVIII, XXIII a XXV; článok 2; článok 3 ods. 1 písm. a); článok 4 ods. 1 a článok 6 ods. 1.

Uvádzané vnútroštátne predpisy

Legislatívny dekrét č. 216 z 9. júla 2003 (ďalej len „legislatívny dekrét č. 2016/2003“); najmä článok 2, ktorý upravuje pojmy „diskriminácia“ a „priama diskriminácia“ rovnako ako článok 2 smernice 2000/78/ES; článok 3 ods. 1, ktorý upravuje rozsah pôsobnosti legislatívneho dekrétu rovnako ako smernica 2000/78/ES; článok 3, ktorý v odsekoch 3, 4a a 6 preberá obsah článkov 4 a 6 smernice 2000/78/ES.

Zákon č. 127 z 15. mája 1997, najmä článok 3 ods. 6, podľa ktorého: „Účasť na výberových konaniach organizovaných orgánmi verejnej správy nepodlieha vekovým hraniciam, okrem výnimiek stanovených predpismi správnych orgánov v súvislosti s povahou služby alebo objektívnymi potrebami správneho orgánu.“

Legislatívny dekrét č. 334 z 5. októbra 2000 (ďalej len „legislatívny dekrét č. 334“). Najmä článok 1 upravujúci podmienky vývoja kariérneho postupu úradníkov štátnej polície s vývojom riadiacich právomocí; článok 2 ods. 2 upravujúci úlohy komisárov štátnej polície takto: „Úradníci s kariérnym postupom k postaveniu vedúceho komisára vykonávajú funkcie úradníka pre verejnú bezpečnosť a úradníka súdnej polície. V súvislosti so zverenými úlohami vykonávajú funkcie spojené s úradnými úlohami štátnej polície a správy verejnej bezpečnosti so samostatnou rozhodovacou zodpovednosťou a príslušným odborným prístupom. Zabezpečujú tiež školenia zamestnancov a v súvislosti so svojou odbornosťou plnia úlohy v oblasti vzdelávania a odbornej prípravy zamestnancov štátnej polície. Tí istí zamestnanci sú priamymi spolupracovníkmi zamestnancov vyššej hodnosti a zastupujú ich pri riadení kancelárií a oddelení v prípade ich neprítomnosti alebo prekážky v práci. Ak sú vedúci komisári poverení príslušnými úlohami alebo zastupujú riaditeľa detašovaných komisariátov verejnej bezpečnosti, vykonávajú tiež právomoci miestneho orgánu verejnej bezpečnosti. Tí istí zamestnanci tiež s plnou zodpovednosťou za udelené pokyny a dosiahnuté výsledky vykonávajú funkcie riadenia kancelárií a oddelení, ktoré nie sú vyhradené pre zamestnancov vyššej hodnosti, ako aj funkcie usmerňovania a koordinácie viacerých organizačných jednotiek v kancelárii, do ktorej sú pridelení. Uvedené funkcie sú určené dekrétom vedúceho polície – generálneho riaditeľa verejnej bezpečnosti, pričom sa uprednostňuje využitie zástupcov komisárov a zamestnancov vykonávajúcich úlohu komisára, a to aj v rámci kancelárií alebo oddelení vykonávajúcich úlohy verejného poriadku

a verejnej bezpečnosti a kontroly územia, ako aj odborných oddelení a špecializovaných oddelení. Tým istým dekrétom sa ďalej stanovujú funkcie riadenia kancelárií, ktoré sa prednostne pridelujú vedúcim komisárom“; článok 3 ods. 1, podľa ktorého: „... Veková hranica na účasť vo výberovom konaní, nie vyššia ako 30 rokov, sa stanoví predpisom prijatým v zmysle článku 3 ods. 6 zákona č. 127 z 15. mája 1997, s prihliadnutím na výnimky stanovené v uvedenom nariadení...“. Relevantný je aj odsek 3 uvedeného článku 3, ktorý v rámci predmetného výberového konania stanovuje skúšku fyzickej výkonnosti, ktorej negatívny výsledok môže sám určiť neúspešné absolvovanie výberového konania, a odsek 4 uvedeného článku 3, podľa ktorého je „dvadsať percent dostupných miest na prístup k postaveniu komisára vyhradených pre zamestnancov štátnej polície, ktorí sú držiteľmi predpísaného diplomu o ukončení právnického vzdelávania a majú vek nie vyšší ako štyridsať rokov...“.

Vyhláška ministerstva č. 103/2018, najmä článok 3 ods. 1, ktorý na účasť vo verejnom výberovom konaní na prístup k postaveniu komisára štátnej polície stanovuje hornú hranicu 30 rokov.

Legislatívny dekrét č. 165 z 30. apríla 1997, ktorý podľa článkov 1 a 2 stanovuje vekovú hranicu, po prekročení ktorej zamestnanci štátnej polície odchádzajú do dôchodku z dôvodu dosiahnutia vekovej hranice, na 61 rokov.

Oznámenie z 2. decembra 2019; najmä článok 3 ods. 1 písm. d), ktorý medzi všeobecnými podmienkami prijatia stanovuje „dosiahnutie veku 18 rokov a nedosiahnutie veku 30 rokov“ a ktorý stanovuje, že uvedená hranica „sa zvýši najviac o tri roky v súvislosti s vojenskou službou, ktorú uchádzači skutočne vykonali“, a že „veková hranica sa nezohľadní pri zamestnancoch štátnej polície. Pri uchádzačoch patriacich do Amministrazione civile dell'interno (civilná vnútorná správa) je veková hranica na účasť na výberovom konaní tridsaťpäť rokov“; článok 10, ktorý od skúšok fyzickej výkonnosti oslobodzuje uchádzačov, ktorí už sú súčasťou štátnej polície; článok 11 ods. 4, ktorý upravuje skúšku fyzickej výkonnosti, ktorej negatívny výsledok môže sám určiť neúspešné absolvovanie výberového konania.

Zhrnutie skutkového stavu a konania vo veci samej

- 1 Pán VT, žalobca, sa prostredníctvom príslušného elektronického postupu pokúsil prihlásiť do výberového konania vyhláseného v oznámení z 2. decembra 2019, no nepodarilo sa mu to, pretože informačný systém odhalil, že nespĺňa hornú vekovú hranicu 30 rokov, v rámci ktorej sa mohol zúčastniť výberového konania na komisára štátnej polície upravenú v článku 3 ods. 1 písm. d) uvedeného oznámenia, v článku 3 ods. 1 vyhlášky ministerstva č. 103/2018 a v článku 3 ods. 1 legislatívneho dekrétu č. 334/2000. Pán VT sa totiž narodil v roku 1988.
- 2 Pán VT podal žalobu na TAR del Lazio (regionálny správny súd pre Lazio), do výberového konania bol s výhradou prijatý a uspel v prvom kole skúšok. Uvedený súd rozsudkom č. 2672/2020 žalobu pána VT zamietol, keďže dospel

k záveru, že veková hranica stanovená v oznámení predstavuje primerané obmedzenie a v tomto zmysle nie je v rozpore ani s talianskou ústavou, ani s európskou právnou úpravou, ktorá zakazuje diskrimináciu aj na základe veku, najmä so smernicou 2000/78/ES.

- 3 Pán VT podal proti tomuto rozsudku odvolanie na Consiglio di Stato (Štátna rada, Taliansko).

Hlavné tvrdenia účastníkov konania vo veci samej

- 4 Pán VT na Consiglio di Stato (Štátna rada) tvrdí, že talianska právna úprava stanovujúca vekovú hranicu 30 rokov je v rozpore s článkom 3 zákona č. 127 z 15. mája 1997, so smernicou 2000/78/ES, s článkom 21 Charty základných práv a s článkom 10 ZFEÚ. Tvrdí, že táto horná veková hranica predstavuje neprimeranú diskrimináciu, ktorú vyššie uvedené predpisy nepovoľujú. V tejto súvislosti sa odvoláva na článok 3 ods. 1 písm. d) oznámenia z 2. decembra 2019, ktorý s údajne ďalšou neprimeranosťou stanovuje vyššiu vekovú hranicu pre určité kategórie uchádzačov, ako aj na článok 10 uvedeného oznámenia, ktorý uchádzačov, ktorí už sú členmi štátnej polície, oslobodzuje od skúšok fyzickej spôsobilosti.
- 5 Ministero dell'Interno (ministerstvo vnútra, Taliansko) navrhlo zamietnutie odvolanie s poukazom na odôvodnenie rozsudku TAR del Lazio (regionálny správny súd pre Lazio) č. 2672/2020.

Stručné zhrnutie odôvodnenia návrhu na začatie prejudiciálneho konania

- 6 Consiglio di Stato (Štátna rada) má pochybnosti o zlučiteľnosti legislatívneho dekrétu č. 334/2000, vyhlášky ministerstva č. 103/2018 a oznámenia z 2. decembra 2019 s európskou právnou úpravou, pričom usudzuje, že stanovenie predmetnej vekovej hranice 30 rokov zavádza diskrimináciu na základe veku v zmysle článku 2 smernice 2000/78/ES, ktorá nie je odôvodnená na základe článkov 4 a 6 tejto smernice. Táto otázka je relevantná na účely rozhodnutia vo veci samej, pretože ak by sa určila táto nezlučiteľnosť, pán VT by sa mohol zúčastniť na predmetnom výberovom konaní, keďže by sa uplatnil článok 3 ods. 6 zákona č. 127/1997, ktorý nestanovuje vekovú hranicu, s výnimkou potreby uspieť vo fyzickej skúške.
- 7 Consiglio di Stato (Štátna rada) na podporu svojej úvahy pripomína judikatúru Súdneho dvora Európskej únie týkajúcu sa diskriminácie na základe veku v oblasti prijímania do policajného zboru a do vojenských záchranných útvarov.
- 8 Uvedený súd predovšetkým usudzuje, že zo znenia článku 2 ods. 2 dekrétu č. 334/2000 vyplýva, že funkcie policajného komisára sú hlavne riadiace a majú administratívnu povahu. V súvislosti s týmto pracovným miestom nie sú ako podstatné upravené operatívne funkcie výkonného typu, ktoré si ako také

vyžadujú mimoriadne významné fyzické schopnosti porovnateľné so schopnosťami vyžadovanými od jednoduchého príslušníka španielskej národnej polície, vymedzenými v rozsudku Súdneho dvora vo veci C-258/2015, ktoré však Súdny dvor posúdil ako zlučiteľné s vekovou hranicou vyššou o päť rokov od hranice, o ktorú ide v prejednávanej veci.

- 9 Consiglio di Stato (Štátna rada) ďalej odkazuje na rozsudok Súdneho dvora vo veci C-416/13, kde ako neprimeranú posúdil vekovú hranicu 30 rokov na prístup k postaveniu jednoduchého príslušníka miestnej španielskej polície, ktorého funkcie boli prevažne administratívne, úplne však nevylučovali zásahy založené na fyzickej sile. Vnútroštátny súd preto tvrdí, že o to viac by sa hranica 30 rokov mala považovať za neprimeranú v prejednávanej veci, kde zásahy tohto typu nie sú typickými úlohami komisára štátnej polície.
- 10 Okrem toho Consiglio di Stato (Štátna rada) cituje rozsudok Súdneho dvora vo veci C-229/08, v ktorom Súdny dvor posúdil vekovú hranicu 30 rokov na prijatie do strednej technickej služby hasičov ako odôvodnenú v zmysle článku 4 ods. 1 smernice 2000/78/ES, pretože usúdil, že príslušné úlohy vyžadovali mimoriadne náročné fyzické schopnosti, ktoré už pri dosiahnutí veku 45 rokov nie sú splnené.
- 11 S prihliadnutím na túto judikatúru Consiglio di Stato (Štátna rada) usudzuje, že veková hranica 30 rokov, o ktorú ide, je neprimeraná, a to aj z hľadiska článku 3 ods. 3 a 4 legislatívneho dekrétu č. 334/2000. Na jednej strane uvedený vnútroštátny súd uvádza, že v prípade neexistencie požiadaviek podobných tým, ktoré boli uznané rozsudkom vo veci C-258/15, by stanovenie skúšok fyzickej výkonnosti, ktorých nezvládnutie by viedlo k vylúčeniu z výberového konania, malo byť v každom prípade považované za postačujúce na zabezpečenie možnosti vykonávať službu spôsobom, ktorý si táto služba vyžaduje. Na druhej strane z úpravy výnimky týkajúcej sa prístupu k postaveniu komisára pre zamestnancov štátnej polície, ktorí sú už v službe, no majú vyšší vek, obsiahnutej v článku 3 ods. 4 uvedeného legislatívneho dekrétu, vyplýva, že pôvodný vek 40 rokov nie je úplne nezlučiteľný s funkciami komisára štátnej polície.
- 12 Consiglio di Stato (Štátna rada) napokon pripomína, že veková hranica, po prekročení ktorej zamestnanci štátnej polície odchádzajú do dôchodku z dôvodu dosiahnutia vekovej hranice, je podľa článkov 1 a 2 legislatívneho dekrétu č. 165 z 30. apríla 1997 61 rokov. Podľa uvedeného vnútroštátneho súdu táto veková hranica odchodu do dôchodku zabezpečuje vhodné obdobie služby pred odchodom do dôchodku aj v prípade osôb, ktoré budú zamestnané neskôr ako vo veku 30 rokov.